

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. VII. Septima singularis industria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

E Livii lib. 35.

Clypea inaurata.
 Equi, hominesque parvuli & graciles. } Hæc rariora.
 Ne cunctando senescant consilia.
 Initium semper per jus injusta imperandi fieri.
 Tabernacula statueret in æquabili solo, difficile.
 Ex eodem rivo hostes utrimque aquati sunt.
 Id primum pro amicis eos facturos, hoc est, ut amicos.

E Livii lib. 36.

Ager paluster omnis.
 Corpora ex somno molliantur.
 Adversantibus asper: ita, si cederes, idem placabilis.
 Depravator.
 Non infabre suo more factis.
 &c. &c.

E Livii lib. 37.

In convivio rex erat, & in multum vini processerat.
 Neminem fidelius dare posse consilium dixit, quam eum qui
 id alteri suaderet, quod ipse, si in eodem loco esset, factu-
 rus fuerit.
 Eodem armatu.
 Veluti caci sper alios alii ruebant. Ita alibi, alia super alia
 facinora eduntur: aliarum super alias acervatarum le-
 gum cumulus. Ita castellatim, pagatim, regionatim, ma-
 nipulatim.
 Execrabilis desertio juris humani, ad marginandas gla-
 reâ vias.
 Extraordinarium, Germanitas, Inenarrabiliter.
 Servitudinis inconscius. Audacia experta viri.
 Ne littere palam facerent conata. Ita
 Ut Persei conatus obviam irer.
 Tam ante præmeditatis, hoc est, cogitatis.
 Cum undique conferens.

&c. &c.

Hæc Liviana, imò & Titiana, hæc Latina sunt, quæ
 imperitior aliquis damnat, ut barbara. Atque has tales
 voces ideo censeam enotandas, non ut eas in dictionem
 nostram importunè intrudamus, sed ut ab aliis usurpa-
 tas non temere carpamus, alioquin pueri (quod Apel-
 les Alexandro dixit) qui colores terunt, nos ridebunt.
 Mi juvenis, non facile quidquam, ut barbarum damna,
 nisi exploratè nôris id minus esse Latinum.

Plin. lib. 35.
 Natur. hist.
 cap. 10.

Quapropter verba seu rariora & obsoletiora, seu se-
 lectiora, sententiarum, loquendi modi unius auctoris, in
 unum locum congerendi, ut subinde possint relegi. Lo-
 co indicis, sit relegendi solentia. Nonnumquam tamen
 sententiarum (quod etiam observes) vel ad Lemmata, aut
 Adversaria, aut etiam Historica sunt revocanda, ad sibi
 similem materiam. Verbi gratiâ: Rotundior sententia
 contra gulam ac voracitatem ad Historica, De Fagiola-
 no edone insignissimo spectat. Ita & de aliis loquen-
 dum. FAVST. Ergo verba phrasæ, nobilitiora dicta
 unius auctoris in unum velut cumulum conjiciam?
 EVLOG. Sic ajo. Nisi, quod jam monui, opportunum
 videatur in unam è tribus illis classibus illustre dictum
 sententiæve reducere. FAVST. Capio hæc. Sed cum
 Terentio fateri liceat: Unus scrupulus etiam testat, qui
 me malè habet. In rebus ipsis adhuc hæreo. Quid si
 valde dubitem, aut planè nesciam, in quam classem ali-
 quid referendum sit? EVLOG. Hic, obsecro, non fasti-
 dioli lectores sumus. Hac in re turpissima est laboris
 parsimonia. Si valde, ut ais, dubitas, quò quid referas,
 idem bis terve locis diversis enota. Et reverà non adeò
 infrequens est, ut eadem historia ad Justitiam, & ad
 Temperantiam, aut etiam ad Religionem dicatur per-
 tinere. Tu nisi piger es, bis terve idem excerpte diversis
 titulis, eò minus excidet memoriâ. Hoc ego me sæpius
 factitare memini, præsertim si quid magis placuit, vi-
 sumque dignius notatu. Quid obest eandem, verbi
 gratiâ, patientis Christi effigiem diverso domus con-
 clavi, aut domibus etiam diversis reponere? Quid vitii

Quid a-
 gendum ei,
 qui dubitat
 in quam
 classem ali-
 quid sit re-
 ferendum.

A est unâ fidelîâ duos terve parietes dealbare? Ita profus
 quid dispendii est unam aliquam lectionem sententiam,
 aut rariorem historiam diversis forulis mandare? nec
 penna, nec charta, nec laboranti dextrâ hic parcen-
 dum. FAVST. Quid si penitus ignorem, quò lectum ali-
 quid referendum sit, quid agam? EVLOG. Hic singula-
 rem docendum es industriam.

CAPUT VII.

Septima singularis industria:

Miscellæ eruditionis excerpta.

Gellius, seu mavis, Agellius, quem supra ad dicen-
 dum testimonium citavimus, variam ab aliqui-
 bus, & miscellam, & quasi confusam doctrinam af-
 ferit conquistam. Hujus conquiritæ industriam et
 jam docebo. Si ergo, quod ais, legendo vel audiendo
 tale quid dicas, quod videatur in aliquam classem cer-
 tam referri non posse, hoc age, & præter tres illas, Lem-
 mata, Adversaria, Historica, classem constituere quartam,
 eique præfige titulum Miscellæ. Huc refer, quidquid ali-
 bi, nil libere loci videtur. Atque ut oculis tuis fidem fa-
 ciam, quod & in ceteris factum, in librum meâ manu
 scriptum, qui solam hanc confusam doctrinam continet,
 quibz nomen dixi, Olla pauperum. Nam uti opi-
 miores culina offam, carnes, olera, pulres in ollam con-
 jiciunt, pauperum ad fores expectantium solatio, ita
 miscellam eruditionem, in hunc, quem cernis librum,
 congesti, labore non difficili, utilitate maximâ. Hoc
 certe penarium in plurimos mihi usus servit. Hic repe-
 ritur comædiarum, orationum, elegiarum, problematum,
 scriptiorum aliarum ingenti numero themata, hic
 Artis & Naturæ miracula, omnigenæ formæ ac mate-
 riæ pocula, diversissimi generis parva quæque ac minu-
 ta, singularia quædam ab aliquibus numquam facta.
 Sunt, qui numquam mentiti, alii qui numquam irati,
 qui numquam jurârunt aliqui, non desunt, qui numquam
 riserint, qui numquam fleverint, qui numquam suive-
 rint, qui numquam sat cibi aut somni admiserint, nil
 cocti ederint, è mensâ numquam saturi abierint, num-
 quam litigaverint, numquam laverint, nullas umquam
 carnes gustaverint, nil umquam vini biberint, dormien-
 tes numquam jacerint. Ita beata Euphrosyna num-
 quam sedere visa, Isidorus nil umquam vestis lineæ ge-
 stavit, Or Abbatem nullius umquam sermonis pœnituit,
 Macarius ex quo salutis fonte tinctus est, num-
 quam humi exipuit, Theonas annis triginta numquam
 locutus est, Joannes Abbas annis quadraginta num-
 quam mulierem, numquam pecuniam vidit, nec ipse
 umquam comedens, aut bibens visus est: Posidonius
 numquam ad dimidium diem injuriâ recordatus. Paph-
 nutius annis octoginta numquam duabus tunicis usus,
 D Gaddana toto vitæ tempore numquam sub recto fuit,
 Abbas numquam cubare; sed vel stare, vel genua fle-
 scere consuevit, Acepsumas annis sexaginta neminem
 umquam vidit, cum nemine sermonem miscuit, Chry-
 sostomus numquam ulli maledixit, &c. Paucos nomi-
 navi ex eorum numero, quos hoc nomine in hæc Mi-
 scellanea retuli: neque verò auctores tantum pro singu-
 lis testimoniis, sed & librum, caput, paginam adscripti
 (tu tuis hoc oculis cerne) ut quodvis, cum opus, reper-
 tu esset promptissimum. Et quæso te, vel hinc discæ,
 quanti & usus & fructus sit excerpte. Ex his unis tan-
 tummodò Notis, in hanc unam vocem, NVNQVAM,
 velut neglectim collectis, possim reverà librum conscri-
 bere singularem. Tanti nihil est negligere, & vel obiter,
 modò constanter excerpte. Quamvis omnia ista, fa-
 teor, quæ in ollam pauperum, seu miscellam eruditionem
 conjeci, cotinmodè in Adversaria vel Historica referri

ferri potuissent. Sed ego, quod scias, hæc Excerptorum A compendia principio mei conatus non scriberam. Eam ob causam forulos & loculamenta multiplicavi. Ut ut sit, præstat excerptere, quam omnino negligere, in quamcumque demum excerptas classem. Modò bovem habes, etsi stabulum bovi tam aptum non habeas. Verùm, ut aliquid etiam paradigmatis sit, ad noscenda rectius Miscellanea, sub aspectum dabo pocula. De poculis, quod præfabar, uti etiam de rebus minoribus, de hac voce, *Vnum*, innumera excerpti. In gustulum sint hæc obvia, eaque perpauca.

Pocula. Equulus argenteus inauratus, cujus mentionem facit Cicero oratione Verrinâ 6. Poculum Semiramidis admirandum, cujus pondus quindecim talenta auri colligebat, de quo Plin. lib. 33. Nat. Hist. c. 3. mihi pag. 697. In Mineræ templo Helena saceravit calicem ex electro mammae suæ mensurâ. Plin. l. 33. Nat. Hist. c. 4. mihi pag. 700. Produunt electri variantia pocula vitus. Serenus. Phialæ binæ lacte refertæ, quas Angelus Martyribus propinavit. Cæsar Baron. tom. 2. Annal. an. 262. n. 10. Posthumius Consul Romanus, ubi viginti millia suorum amisit, in silvâ ob incisâ Gallorum stragemate arbores, & ipse occubuit: mortuo præcisum caput, calva auro cælata in poculum, quo solempnibus litabatur. Livius, Decade 3. lib. 3. seu l. 23. mihi pag. 133. Hoc tamen in nullo indice poculi genere ferretur: & tu nihilominus fidas indicibus? C. Marius post Jugurthinum, Cimbricum, Teutonicum bellum, cantharo semper potavit, quod Liber pater post victoriam in Asiâ partam hoc usus poculi genere ferretur. Valer. Max. l. 3. c. 6. n. 6. Mazagarum regina Cleophes cum magno nobilium feminatum grege, aureis patris vina libantium, processit obviam Alexandro regi, nec veniam modò, sed & pristinæ fortunæ decus impetravit. Curtius, lib. 8. hist. cap. 20. De capaci trium circulorum poculo vitreo vide *Excerptum* D. Martini Lutheri Francofurti ad Mœnum anno 1576. cap. 80. & ultimo, *Excerptum* mihi pag. 446. Sed erravit typographus: nam esse deberet pagina 445. ordine. Etiam Germanicos, ut vides, à capite ad calcem evolvo, & more meo ex iis excerpto. Ajunt potum ex urfino cerebro confectum, & ex ejusdem cranio propinatum, urfinam rabiem inducere: ita ut is, qui bibit, in ursum se mutatum putet, quidquid cernit, speciem urforum judicet; in eâ verò rabie perseveret, dum poculi vis fuerit resoluta. Apud Indos ex asini silvestris cornu fit poculum, è quo si quis bibat, eo die à morbo eximius est. Philostratus in Apollonio Thyanao lib. 3. c. 1. & 10. Poculum ex hederâ, quod Cissymbium vocant, convivii dupliciter aptum; primò, quod temulentiam arceat; deinde, quod cauponum fraudes, qui vinum aquâ maritant, deprehendat: tanta est enim aquæ, & hederæ sympathia & amicitia, ut si vasculum potorium è ligno hederaceo fiat, eiq; vinum aquâ dilutum infundatur, vinum paulatim transfluat, aquâ, quæ fuerat mista, remanente. Plin. l. 16. Hist. Nat. c. 35. mihi p. 358. De B. Lupi Senonensis Episcopi calice, in quem, dum res divina fieret, cælo delapsam ferunt gemmam, Cæsar Baronius in suo Martyrologio die 1. Sept. De vitro D. Benedicti ad crucis signum crepante, Franciscus Haræus die 21. Martii, mihi p. 180.

D. Radbodus Ultrajectensis Episcopus, jejuniis ita exhaustus erat, ut vix ossibus hæteret. Hic carniùm & vini semper abstinens, tegendâ sanctitati aquam onychæ & auro bibit. Zacharias Lippeloo, tomo 4. die 29. Novembris, mihi pag. 620. In sacris calicibus olim imago erat Christi, formâ pastotis ovem errantem humeris reportantis. Tertullianus l. de Pudicitia, cap. 10. mihi pag. 1202. Fortè, inquit, patrocinabitur pastor, quem in calice depingis, de quo nihil libentius bibas, quam ovem penitentia secunda. De eodem, cap. 7. hoc ipso libro, mihi pag. 1199.

Tom. II.

Rex Merciorum Withafius scyphum suum inauratum, quem crucibolum nominare consuevit, cœnobio Croylandiæ in monumentum donavit. Jacobus Gretserus in Horto S. Crucis, parte 5. c. 7. mihi p. 241.

De S. Donati Præsulis Aretini vitreo calice fracto & prodigiosè resecto, Simon Majolus, tom. 1. Dierum Canicularium, Colloquio 20. mihi pag. 699. Ad crateres Siculos perijuria olim explorata. Simon Majolus, tom. 2. Dierum Canicul. Colloquio 2. mihi pag. 138.

Thomas Morus Angliæ Cancellarius munerum inspectorem osor, poculum aureum sibi à viduâ oblatum, humanissimè accepit, convocatâ familiâ donum magnificis verbis prædicavit, allato vino in pleris jusit, demum comiter propinans præbuit, simulque poculum restituit, domum, unde extulisset, referendum. Thomas Stapletonus in vitâ Mori, c. 3. mihi pag. 38. Alboinus Longobardorum rex Veronæ in convivio hilarior Rosimundæ conjugii vinum offerri jusit è calvâ Chunimundi regis, qui Rosimundæ pater fuit. Illa & hanc injuriam, & parentis cædem simul ultura, Helmigem armigerum in mariti necem impulsit, cui etiam deinde nupsit. Sed Ravennæ eidem Helmigi venenatum poculum propinans ex eodem bibere coacta, quâ cum altero hoc marito perierit. Henricus Spondanus ad annum 571. mihi pag. 639. Nicephorus in Oriente Imperator à Bulgaris captus, & occisus est. Occisi caput ostentui diebus pluribus suspensum. Exempta dein huic capiti calva, & argento clausa principibus Bulgarorum pro poculo fuit. Henricus Spondanus ad an. 811. mihi p. 778. Simile quid memorans Joannes Manlius parte 2. Collectedaneorum, mihi pag. 47. Moscovia princeps, inquit, principem alium hostem suum militia cepit & interfecit; ex interfecti cranio formavit poculum cum istâ in aureum circulum inscriptione: Appetisti aliena, perdidisti tua. Tantâ capacitatè poculum Herculis fuisse ferunt, ut ex eo non tantum potare, sed in eo etiam navigare licuerit. Guido Pancirollus, tomo 2. Memorabilium, tit. 2. mihi pag. 221. Verùm;

Sol prius oppositas persunder lumine terras,
quàm nos reliquam poculorum seriem lustremus. Possum adhuc necio quot mensas opplere, poculis, quæ mihi olla pauperum, mea Miscellanea, subministrant. Et hæc me pæne dormiente in Notæ hæc confusaneas transferunt. Sed nolo hac viâ vel passum progredi. Tu, si plura velis, consulte Macrobius l. 5. Saturnal. cap. 21. Lazarus Bayfium de Vasculis & urceolis. De Principum poculis Benedictum Pererium, tom. 4. Geneleos, c. 44. initio. De Poculis Erycijs Puteanus in suo Commo. De Porcellanâ, Electro, Mulæ unguâ; De poculis Saguntinis fistilibus, Sapiis, Crystallinis, Aretinis Henricus Salmuth tomo 2. Memorabilium, tit. 2. in Notis, mihi pag. 142. Ohe satis est de his, satis. Ad alia, Faust. Vel pauxillum moræ impetrem. De Minutis etiam, & de Vno facta mentio. Eyoog. Dandum aliquid importuno monitori. Sed scias me neque de Poculis, neque de Vno, aut Minutis tantum, plurima confusè in ollam pauperum congestisse, sed de rebus quibuscumque aliis, quibus non adeò erat opportunum, sedem certam assignare; quia tamen Minuta & Vnum in mentem tibi sunt, et utriusque specimen, sed succinctissimum. Non hic Iliades teximus, neque centones farcimus, neque Tellenis cantænas canimus; Excerptendi modum tradimus, idque compendio. Sejuncta sunt hæc; Mulæ, & apta dicere. De Minutis igitur.

Minuta. Rerum natura nusquam magis, quàm in minimis tota est. Plinium vide l. 11. Nat. Hist. c. 2. & 5. & 24. Anatomiam formiculae admirandam in Basilio Magno invenies, epistolâ ejus 168. ad Eunomium, mihi pag. 629. Augusto Imperatori ex Africâ misit procurator ejus ex uno grano (vix credibile dictu) quadringenta paucis minus germina. * Extantque de eâ re epistolæ. na 400.

V u u

Misc

Rerum natura nusquam magis, quàm in minimis tota est. * Alii, grana 400.

Mist & Neroni similiter trecentas quadraginta stipias ex uno grano. Plinius l. 18. Nat. Hist. cap. 10. mihi pag. 409. Idem de Torpedine pisciculo mira l. 32. c. 1. Myrmecides Mfesus, & Callicrates Lacedæmonius quadrigas unâ cum aurigis fecerunt, quas alis musca posset abscondere. Navem fabricârunt, quam apicula pinnis tegetet: iidem distichon elegiacum sesami minuto semini litteris aureis inscripserunt. Callicrates formicas etiam ex eborâ, aliâque tam parva fecit animalcula, ut partes earum à ceteris discerni vix possent. Alianus l. 1. Hist. Var. c. 17. mihi pag. 14. Plin. l. 7. Nat. Hist. c. 21. & l. 36. c. 5. In nuce inclusam Iliadâ, Homeri carmen in membrâ scriptum, tradidit Cicero in Academicis quæstionibus. Adrianus Junius testatur se visum cerasi nucleum in quasili formam exculptum, quo quindecim parva tesserarum suis punctis affabrè distincta continebantur. Idem asserit Franciscum Alumnium in denariolo Symbolum Apostolorum & principium Evangelii divi Joannis, idque sine notis perscripsisse. Non hæc minuta satis? Anno 1584. Bolzani missi in montes metallici fossoræ cum suis quisque, ut solent, lampadibus. Eorum incautior unus lampadis mucum projecit in sulfuris venam, & ita incendit montem, ut socios omnes repentinum hoc incendium suffocârit, mons ipse biennium ferme arserit. Quam verum! Scintilla modica magni sæpe mater incendii. Ita favilla in flammam, furculus in silvam, gutta in flumen crescit. Augustinus, seu, quisquis est auctor serm. 3. ad Fratres. Curtius l. 6. ante medium, & l. 9. initio. Dum funus Eudociæ Imperatricis transiret, puella casu dejecit spurum, quod morte luit comprehensa & cremata. Spondanus ad an. 611. mihi pag. 673. Planè incendium è scintilla. Puncto quid minus? Encomium illius habet Delius panegyri 3. de Matre Domini in cælum Assumptâ, medio seræ. Momenti sæpe maximi sunt minima. Ob unicum non rarò vòculam, imò ob syllabam aut litterulam quandoque unicam, quantæ olim, quantæ & nunc subinde controversiæ? Avicula est, quæ bovem imitatur voce: hinc illi, *Taurus*, nomen. Æternum Antverpiæ monumentum, picta Musca. Philippus Bossquier, part. 4. Academiæ, Conc. 1. c. 2. mihi pag. 14. Sed abundè satis de *Minutis*, & plura, quam volebam; taciturnis chartis relinquamus cetera. De *Vno*, unum alterumve dictum addo, & ad alia transeo.

Non bona res multi domini.
* Homo animal rationale visibile.
† Pragensium civium nò unus graviter affirmabat, lætèam alitem illam Imperatoris, viginti millibus florenorū emptam. Sit penes illos fides: ego non adducor, ut hæc ullo modo credam. Ita enim credulità vulgus plurimum solet exagerrare, & Musca vilitatem ad Elephantis molem attolere. Prodi-

Vnum. Non bona res multi domini. Res unicus esto. Hoc ubi dixerat Procopius Palæstinæ Martyr, cervices securi feriendas præbuit. Euseb. l. 8. c. 12. Et nihil minus sit, quam quod à multis imperatur. Imperium, ait Curtius, quod sub uno stare potuisset, dum à multis sustinetur, ruit. Curtius l. 10. Solus unus, luna una, unum empyreum cælum, unus, ut ajunt, phœnix. Vox ista (phœnix) autem mihi pervehit. De Columbibus, Pavo-nibus, Pŕittacis, &c. suprâ mentionem fecimus p. 2. c. 6. Hic ista lemmati de *Uno*, & phœnici placet jungere. Imperator Rudolphus II. niveam & plumis omnibus candidissimam avem habuit, anati non dissimilem, rostro prægrandi, quam passim omnes den tatis den Hanset appellabant: nam ad edendum risum, quem soli homini tribuunt philosophi * & ad mira quævis instituta, sed eâ pecuniæ summâ est emptâ, quam notare non piguit, sed pæne pudet pronuntiare. Si tamen huic parem, ajunt, & sociam comparate potuisset Cæsar, alterum tantum adjecisset †. Hæc avis numquam lætiùs quam laudata risit. Hæc Excerptis meis, Faustine; sed istud & oculis meis, spero, & auribus credes in domo parentum meorum aluerunt volucrum (Saxatilem Turdum nominârunt) sanè admirandam, si vel mores, vel colores aviculæ spectes. Dorsum illi caruleum, inspersis decussatim albis plumulis. Collum ac ventrem inaurabat plumæum amiculum, eleganter mixtâ nive, in purpuram desinebat cauda. Atque hæc nostræ domûs præltria, non minùs

A hieme quam ætate hilares cantus continuabat, mediis sæpe noctibus audita. Cantilenas iterabat non agrestes, sed quas à domesticis fuerat edocta. Solebat germanus frater meus fidium ærearum organo frequenter ludere. Hic adesse ales, manubris insidere, attentissima modulò excipere, quandoque suos interponere, nonnumquam sola symphoniam pertexere, atque æmulari paulò antè audiram symphoniam, & eâ quidem ratione aliquot cantiunculas ediscere. Cùm verò domûs familiarandium accumberet, illa sæpius apertâ caveolâ evagandi libertatem accepit. Hic ei primus volatus ad patremfamilias fuit, cujus vel humeros, vel etiam digitos (ita ad altorem suum assueverat) cantillans infedit. Edu- lia omnis generis comedit; panem, oryzam, olera, rapas, hordeum, carnes ferinas, bubulas, vervecinas, ita & pisces, ipsas aves in minuta concisas imò & caseum esuravit. Æstivo vespere nonnumquam medio triclinii in depositam cum aquâ tepidâ sculâ pelvim velut in balneum, provolavit, seque in tepidario liberaliter, modò insiliens, modò resiliens, abluit. Finitis thermis, nymphæo egressa Soli se diductis & passis alis exposuit, dum sicaretur. Ita demum silvestrem naturam omnem exiit, ut reserata cavèa, patulis fenestris & janua, numquam mollior, visa sit fugam. Sed hæc nostræ domûs vernacula cantatrix, hæc familiaræ voluptas denique syntexi contabuit. Huc me duxit orbis ales unicus, phœnix. Sed ad *Vnum* addo paucula.

Unum in homine caput, anima una. Unum ovile, unus pastor. Eldras sacerdos, liliun unum, riyun unum, civitatem unam, columbam unam, ovem unam, vineam unam, populum unum prædicat. Deus, qui unus, & maximus, & maximè bonus est. Avo Constantii Imperatoris, Romæ universus populus exclamavit in circo: Unus Deus, unus Christus, unus Episcopus. Spondanus ad annum 356. mihi p. 345. Mediolanenses patricii complures confederant Reipublicæ consultant. Hic audita vox, quæ unum ex omnibus evocabat nomine. Cùm autem evocatus moraretur, ignotus homo se spectandum præbuit, rogavitque, ut jam vocatus exiret quam celerrimè. Dum ille unum exiret, turris repente cœruit, & alios omnes præter unum illum oppressit. Spondanus, ad annum 1117. mihi pag. 997. Una Phœnice, filia, foror, mater Olympionicarum fuit. Una Curionum familia, in qua tres continuâ serie Oratores, pater, filius, nepos. Una Fabiorum prosapia, in qua continui tres principes senarûs. Sapienter Annæus Seneca: *Talem, inquit, animum esse nostrum volo, ut multa in illo artes, multa præcepta sint, multarum atarum exempla, sed in unum conspirata. Vnum quid fiat ex multis, sicut unus numerus fit ex singulis.* Seneca epist. 84. mihi pag. 350. De *Vno* nimis quàm multa. De Artibus & Naturæ miraculis si initium facerem, finem non reperiretur. Taceo. Hæc mihi olla pauperum. Rapsodia quotidiana Miscella mea suppeditant. Vis plura? Tua prome, aut conde aliena, ut inde promas tua. *FAVST.* Quos legam? Et quomodo legam? à quibus incipiam? *EVL OG.* Hoc ipsum jam indagabimus! Aures præbe vacivas.

CAPUT VIII.

Auctores quinam legendi.

EVL OG. Hic tibi præceptiones do ternas, sed brevissimas.
1. Legendus optimus quisque.
2. Legendus, qui maximè faciat ad cuiusvis ingenium.
3. Legendus in quaque doctrinâ princeps: Recentioribus veteres plerumque præponendi.
Ita futuro poetæ dixerim, Lege Virgilium: Historico, lege Livium: Oratori, lege Tullium: Philosopho, lege Aristotelem. Nò intelligis: interpretes adhibe. Ita dixerim

Præceptiones in eligendis auctoribus.